

BU POLİÇE İLE İSTEĞE BAĞLI OLARAK AYRICA TEMİNAT KAPSAMINA ALINABİLECEĞİ ÖNGÖRÜLEN RİZİKOLARDAN, POLİÇE ÜZERİNDE BELİRTİLMİŞ

OLANLAR, İLİŞİK TÜRK NİPPON SİGORTA KASKO PAKET SİGORTA POLİÇESİ KİTAPÇIĞINDA YER ALAN HAZİNE MÜSTEŞARLIĞINCA

ONAYLANMIŞ EKLİ GENEL ŞARTLAR VE KLOZLAR İLE POLİÇEDE YAZILI LİMİT VE KOŞULLAR DAHİLİNDE TEMİNAT ALTINA ALINMIŞTIR.

KARA TAŞITLARI KASKO SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A -Sigortanın Kapsamı

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta ile sigortacı, sigortalının, karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlardan, romörk veya karavanlar ile iş makinelerinden ve lastik tekerlekli traktörlerden doğan menfaatinin aşağıdaki tehlikeler dolayısıyla ihlali sonucu uğrayacağı maddi zararları temin eder.

- Aracın karayolunda kullanılabilen motorlu, motorsuz taşıtlarla müsademesi,
- Gerek hareket gerek durma halinde iken sigortalının veya aracı kullananın iradesi dışında araca ani ve harici etkiler neticesinde sabit veya hareketli bir cismin çarpması veya aracın böyle bir cisme çarpması, devrilmesi, düşmesi, yuvarlanması gibi kazalar,
- Üçüncü kişilerin kötü niyet veya muziplikle yaptıkları hareketler,
- Aracın yanması,
- Aracın çalınması veya çalınmaya teşebbüs edilmesi.

Teminat poliçede belirtilmek şartıyla yukarıda sıralanan riziko gruplarından sadece biri veya birkaçı için verilebilir. Teminatın yukarıda yer alan tüm riziko grupları için verilmemesi halinde poliçe başlığı, en az 14 punto büyüklüğünde harflerle "DAR KAPSAMLI KASKO SİGORTA POLİÇESİ" ibaresini taşıyacaktır.

A.2. Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

A.3. Sigortanın Kapsamı

Poliçede belirtilen taşıt ve yine poliçede belirtmeleri koşulu ile taşıta monte edilmiş her türlü ses, iletişim ve görüntü cihazları ile taşıtta standardının dışında yer alan ilave aksesuar sigorta kapsamı içindedir.

A.4. Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Zararlar

Aşağıda belirtilen haller ek sözleşmeyle teminat altına alınabilir.

- Türkiye sınırları dışında meydana gelen zararlar,
- Grev, lokavt, kargaşalık ile halk hareketleri ve bunları önlemek ve etkileri azaltmak üzere yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar,
- A.5 maddesinin 5.11 bendinde belirtilen zararlar hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele

Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile bunları önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucunda meydana gelen zararlar.

- 4.4. Deprem veya yanardağ püskürmesi nedeni ile meydana gelen zararlar,
- 4.5. Sel ve su baskını ile meydana gelen zararlar,
- 4.6. Taşıtta sigara benzeri maddelerin teması ile meydana gelen yangın dışındaki zararlar,
- 4.7. Yetkili olmayan kişilere çektirilen araca gelen zararlar ile kurallara uygun olmadan çekilen veya çektirilen araçlara gelen zararlar,
- 4.8. Taşıttın sigorta kapsamına giren kısmi bir zarara uğraması nedeni ile kullanım ve gelir kaybından doğan zararlar,
- 4.9. Taşıttın, kurallara uygun bir şekilde yasal olarak taşınmasına izin verilen patlayıcı, parlayıcı ve yakıcı maddeler taşınması nedeniyle uğrayacağı zararlar,
- 4.10. Taşıttın iddia ve yarışlara katılması sonucu ile bunlara hazırlık denemeleri sırasında meydana gelen zararlar.
- 4.11. Araç anahtarının ek sözleşmede belirtilen haller sonucunda ele geçirilmesi suretiyle aracın çalınması ve çalınmaya teşebbüsü sonucu meydana gelecek ziya ve hasarlar.
- 4.12. Ek sözleşmede belirtilen haller sonucunda kaybolan ve çalınan anahtarlar dolayısıyla aracın kilit mekanizmasının değiştirilmesi nedeniyle uğranılan zararlar.

Teminatın yukarıda yer alan tüm zararları kapsayacak şekilde verilmesi halinde poliçe başlığı "TAM KASKO SİGORTA POLİÇESİ" ibaresini taşıyacaktır. Poliçede bu Genel Şartlarda sigorta teminatının kapsamına ilişkin olarak belirtilen ifadeler dışında ifade kullanılamaz.

A.5. Teminat Dışında Kalan Zararlar

Aşağıdaki haller dolayısıyla taşıtta meydana gelen zararlar sigorta teminatının dışındadır:

- 5.1. Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (Savaş ilan edilmiş olsun olmasın), iç savaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların gerektirdiği inzibati ve askeri hareketler nedeniyle meydana gelen zararlar,
- 5.2. Herhangi bir nükleer yakıttan veya nükleer yakıtın yanması sonucu nükleer atıklardan veya bunlara atfedilen nedenlerden meydana gelen iyonlayıcı radyasyonların veya radyo-aktivite bulaşmaları ve bunların gerektirdiği askeri ve inzibati tedbirlerin neden olduğu bütün zararlar (Bu bentte geçen yanma deyimini kendi kendini idame ettiren herhangi bir nükleer ayrışım olayını da kapsayacaktır).
- 5.3. Kamu otoritesi tarafından çekilme hali hariç taşıtta yapılacak tasarruflar nedeniyle meydana gelen zararlar,
- 5.4. Poliçede gösterilen taşıttın, Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine göre, gerekli sürücü belgesine sahip olmayan kişiler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen zararlar,
- 5.5. Taşıttın, uyuşturucu maddeler veya Karayolları Trafik Kanunu uyarınca yasaklanan miktardan fazla içki almış kişiler tarafından kullanılması sırasında meydana gelen zararlar,
- 5.6. Taşıta, sigortalı veya fiillerinden sorumlu bulunduğu kişiler veya birlikte yaşadığı kişiler tarafından kasten verilen zararlar ile sigortalının fiillerinden sorumlu olduğu kişiler veya birlikte yaşadığı kişiler tarafından sigortalı taşıttın kaçırılması veya çalınması nedeniyle meydana gelen zararlar,
- 5.7. Yağsızlık, susuzluk, donma, bozukluk, eskime, çürüme, paslanma ve bakımsızlık nedeniyle meydana gelen zararlar,
- 5.8. Sigorta kapsamına giren bir olaydan doğmadıkça ve böyle bir olayla sonuçlanmadıkça taşıttın mekanik, elektrik ve elektronik donanımda meydana gelen her türlü arızalar, kırılmalar ile lastiklerde meydana gelen zararlar,
- 5.9. Taşıttın bir hasar veya arıza nedeniyle zorunlu olarak taşınması veya çekilmesi nedeniyle meydana gelen teminat kapsamındaki zararlar hariç olmak üzere, taşıttın kendi gücü ile girip çıkacağı düzenli (tarifeli) ve ruhsatlı sefer yapan gemiler ve trenler dışında, kara, deniz, nehir ve havada taşınması sırasında uğrayacağı zararlar,
- 5.10. Taşıttın ruhsatında belirtilen taşıma haddinden fazla yük ve yolcu taşınması sırasında meydana gelen zararlar .
- 5.11. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

A.6. Eksik Sigorta

Poliçede belirtilen sigorta bedeli, sigorta edilen menfaatin, hasara uğradığı andaki değerinden düşük olduğu takdirde, menfaatin bir kısmının zarara uğraması halinde sigortacı, aksine sözleşme bulunmadıkça sigorta bedelinin sigorta değerine olan oranı neden ibaretse zararın o kadarından sorumludur.

Sigorta ettiren, sigorta sözleşmesini, yukarıdaki oran gözönüne alınmaksızın sigorta bedelini aşmayan zararın tamamının sigortacı tarafından ödeneceği şeklinde değiştirebilir. Sigorta ettiren sözleşmeyi bu şekilde değiştirdiğini, rizikonun gerçekleşmesinden önce, noter protestosu ile sigortacıya bildirdiği takdirde, bildirim gününden sonra gelen günden itibaren sözleşme hükümleri, kendiliğinden, sigortacının sigorta bedelini aşmayan zararın tamamından sorumlu olacağı şeklinde değiştirilmiş olur. Sigorta ettiren tarifede belirtilen prim farkını esas primin ödenmesine ilişkin hükümler uyarınca öder.

A.7. Aşkın Sigorta

Sigorta bedeli sigortalanan menfaatin değerini aşarsa sigortanın bu değeri aşan kısmı geçersizdir.

Sigorta süresi içinde haberdar olan sigortacı bu durumu sigortalıya ve sigorta ettirene ihbar eder ve sigorta bedelini ve primin bu aşkın bedele ait kısmını indirir ve fazlasını sigorta ettirene iade eder.

A.8. Muafiyetler

Tesbit olunan bir miktara veya sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan hasarların veya hasarın belli bir yüzdesini sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçeye yazılır.

A.9. Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B -Hasar ve Tazminat

B.1. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalı ve/veya Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Sigortalı ve/veya sigorta ettiren, rizikonun gerçekleşmesi halinde aşağıdaki hususlar yerine getirmekle yükümlüdür.

- 1.1. Rizikonun gerçekleştiğini öğrendiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde sigortacıya bildirimde bulunmak,
- 1.2. Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve koruma önlemlerini almak ve bu amaçla sigortacı tarafından verilen talimata elinden geldiği kadar uymak,
- 1.3. Taşıtın çalınması halinde, durumu öğrenir öğrenmez derhal yetkili makamlara bildirimde bulunmak,
- 1.4. Zorunlu haller dışında, rizikonun gerçekleştiği yer veya şeylerde bir değişiklik yapmamak,
- 1.5. Sigortacının isteği üzerine rizikonun gerçekleşmesi nedenlerini ayrıntılı şekilde belirlemeye, zarar miktarıyla delilleri saptamaya ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı, sigortalı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin sigortacıya vermek,
- 1.6. Zararın tahmini miktarını belirtir yazılı bir bildirim makul ve uygun bir süre içinde sigortacıya vermek,
- 1.7. Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının saptanması için sigortacının veya yetkili kıldığı temsilcilerinin sigorta kapsamında yer alan şeylerde ve bunlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere izin vermek,
- 1.8. Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek,
- 1.9. Üçüncü kişilerin haksız veya kusurlu fiili sonucu meydana gelen kazalar varsa tanıkların kimlikleri ile adreslerini en yakın yetkili makama bildirmek ve mümkün olan hallerde bir görgü tutanağı sağlamak.

B.2. Koruma Önlemleri ve Kurtarma

Sigortalı ve/veya sigorta ettiren, işbu sözleşme ile temin olunan rizikoların gerçekleşmesinde zararı önlemeye, azaltmaya ve hafifletmeye yarayacak önlemleri almakla yükümlüdür. Alınan önlemlerden doğan masraflar, bu önlemler faydasız kalmış olsa bile, sigortacı tarafından ödenir. Eksik sigorta varsa, sigortacı bu masrafları sigorta bedeliyle sigorta değeri arasındaki orana göre öder.

B.3. Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortacının Yükümlülükleri

3.1. Bildirim

Sigortacı hasar miktarına ilişkin belgelerin kendisine verilmesinden itibaren en geç 15 gün içinde gerekli incelemeleri tamamlayıp hasar ve tazminat miktarını tesbit edip sigortalıya bildirmek zorundadır.

3.2. Zararın Tesbiti

3.2.1. Bu sözleşme ile sigortalının uğradığı zararın miktarı sigortacı ile sigortalı arasında yapılacak anlaşmayla tesbit edilir.

3.2.2. Sigortacı ile sigortalı zarar miktarında anlaşamadıkları takdirde, zarar miktarının tayini hakem-bilirkişilerce aşağıdaki esaslara uyulmak suretiyle saptanır ve sigortacıdan tazminat talep veya dava edilmesi halinde zarar miktarıyla ilgili hakem-bilirkişi kararı tazminatın saptanmasına esas teşkil eder. Şu kadar ki, tek hakem-bilirkişi seçilmiş ise atandığı tarihten itibaren, diğer halde ise üçüncü hakem-bilirkişinin seçilmesinden itibaren en geç onbeş işgünü içerisinde, herhalde rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren iki ay içerisinde raporun tebliğ edilmemesi halinde taraflar zarar miktarını her türlü delille ispat edebilirler.

Sigortalı ve sigortacı uyuşmazlığın çözümü için tek hakem-bilirkişi seçiminde anlaşamadıkları takdirde, taraflardan her biri hakem-bilirkişisini seçer ve bu hususu noter eliyle diğer tarafa bildirir. Taraf hakem-bilirkişileri ilk toplantı tarihinden itibaren yedi gün içerisinde ve incelemeye geçmeden önce bir üçüncü hakem-bilirkişi seçerler ve bunu bir tutanakla saptarlar. Üçüncü hakem-bilirkişi, ancak taraf hakem-bilirkişilerinin anlaşamadıkları hususlarda, anlaşamadıkları hadler içinde kalmak suretiyle, diğer hakem-bilirkişilerle birlikte tek bir rapor halinde karar vermeye yetkilidir. Hakem-bilirkişi kararları taraflara aynı zamanda tebliğ edilir.

Sigortalı veya sigortacıdan herhangi biri, diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren onbeş gün içinde hakem-bilirkişisini seçmez, yahut taraf hakem-bilirkişiler üçüncü hakem-bilirkişinin seçimi konusunda yedi gün içinde anlaşamazlar ise, taraf hakem-bilirkişisi veya üçüncü hakem-bilirkişi, taraflardan birinin isteği üzerine hasar yerindeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından uzman kişiler arasından seçilir.

Her iki taraf, üçüncü hakem-bilirkişinin bu kişi ister taraf hakem-bilirkişileri ister yetkili mahkeme tarafından seçilecek olsun sigortacının veya sigortadan faydalanan kimsenin ikamet ettiği veya rizikonun gerçekleştiği yer dışından seçilmesini isteme hakkına sahip olup bu isteğin yerine getirilmesi gereklidir.

Hakem-bilirkişilere, uzmanlıklarının yeterli olmadığı nedeniyle itiraz olunabilir. Hakem-bilirkişinin kimliğinin öğrenilmesinden sonra yedi gün içerisinde kullanılmayan itiraz hakkı düşer.

Hakem-bilirkişi ölür, görevden çekilir veya reddedilir ise yerine aynı usule göre yenisi seçilir ve göreve kaldığı yerden devam olunur.

Sigortalının ölümü, seçilmiş bulunan hakem-bilirkişinin görevini sona erdirmez.

Hakem-bilirkişiler, zarar miktarının saptanması konusunda gerekli görecekları deliller ile sigortalanan menfaatin, rizikonun gerçekleşmesi sırasındaki değerini saptamaya yarayacak kayıt ve belgeleri isteyebilir ve hasar yerinde incelemede bulunabilirler.

Hakem-bilirkişilerin veya üçüncü hakem bilirkişinin zarar miktarı konusunda verecekleri karar kesindir, tarafları bağlar.

Hakem-bilirkişi kararlarına ancak tesbit edilen zarar miktarının, geręek durumdan önemli şekilde farklı olduğu anlaşılır ise itiraz edilebilir ve bunların iptali kararın tebliğ tarihinden itibaren yedi g¼n içinde rizikonun geręekleřtiđi yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkemeden istenebilir.

Taraflar kendi hakem-bilirkişilerinin ücret ve masraflarını öderler. Tek hakem-bilirkişinin veya üç¼nc¼ hakem-bilirkişinin ücret ve masrafları taraflarca yarı yarıya ödenir.

Zarar miktarının saptanması bu sözleşmede ve mevzuatta mevcut hük¼m ve şartları ve bunların ileri sür¼lmesini etkilemez.

3.3. Tazminatın Hesabı ve Ödenmesi

3.3.1. Tazminatın Hesabı

3.3.1.1. Sigorta tazminatının hesabında sigortalı menfaatlerin rizikonun geręekleşmesi anındaki tazmin kıymetleri esas tutulur.

Sigorta sözleşmesinin yapıldığı sırada veya sigorta süresi içinde; taşıtın değeri sigorta ettiren ve sigortacının mutabakatı veya oybirliği ile seçtikleri bilirkişiler tarafından saptanır ve taraflarca kabul olunursa, rizikon geręekleşmesi ve tazminatın hesabında bu değere taraflarca itiraz olunamaz.

Mutabakatlı değer esasıyla yapılacak sözleşmeler için saptanacak değer listesi en çok bir yıllık sigorta süresi için geçerlidir.

Bilirkişi masrafı, sözleşmeyi mutabakatlı değer esasıyla isteyen tarafa aittir.

3.3.1.2. Onarım masraflarının sigortalı taşıtın rizikonun geręekleştiđi tarihteki değerini aşması ve aynı zamanda eksper raporu ile taşıtın onarım kabul etmez bir hale geldiğinin tespit edilmesi durumunda, araç tam hasara uğramış sayılır. Aracın tam hasara uğraması halinde, sigortacının azami sorumluluk haddini geçmemek üzere, hasar anındaki sigorta değeri ödenir. Bu durumda, aracın Karayolları Trafik Yönetmeliđinin ilgili maddesi hük¼mleri doğrultusunda hurdaya ayrıldığına dair hurda tescil belgesi sigorta şirketine ibraz edilmeden araç sahibine sigorta tazminatı ödenmez. Değeri tamamen ödenen araç ve aksamı, talep ettiği takdirde sigortacının malı olur.

Onarım masraflarının sigortalı taşıtın rizikonun geręekleştiđi tarihteki değerini aşsın veya aşmasın, ağır hasarlı aracın onarımının mümkün olduğunun eksper raporu doğrultusunda tespit edilmiş olması durumunda, aracın Karayolları Trafik Yönetmeliđinin ilgili maddesi hük¼mleri doğrultusunda trafikten çekildiğine dair "trafikten çekilmiştir" kaşeli tescil belgesi sigorta şirketine ibraz edilmeden araç sahibine sigorta tazminatı ödenmez.

3.3.1.3. Sigorta bedeli, rizikonun geręekleştiđi andaki sigorta değerinden eksik olduğu takdirde, kısmi hasar halinde, aksine sözleşme olmadıkça, tazminat sigorta bedeli ile sigorta değeri arasındaki orana göre ödenir.

Kısmi hasar halinde, onarım masrafları ve onarımın layıkı ile yapılabileceği en yakın yere kadar olan gerekli çekilme ve nakil masrafları ödenir. Onarımı mümkün olmayan aksam için yenilerinin rizikonun geręekleştiđi tarihteki piyasa alım fiyatı esas tutulur.

Onarım sonucunda taşıtta bariz bir kıymet artışı meydana gelirse, bu fark tazminat miktarından indirilebilir. Bu şekilde indirim yapılabilmesi için hangi parçalara ne oranda indirim yapılacağına poliçede yazılı olması gerekir. Ancak, her hâlükârda, meydana gelen kıymet artışı dolayısıyla tazminat miktarından indirilecek kısım ödenen tazminatın rücuen tahsil edilme imkanı oranına göre azaltılır.

3.3.1.4. Aracın çalınması halinde, sigortacının azami sorumluluk haddini geçmemek üzere aracın çalınma günündeki değeri ödenir.

3.3.2. Tazminat Hakkının Eksilmesi ve Düşmesi

Sigortalı ve/veya sigorta ettiren rizikonun gerçekleşmesi halindeki yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan bu suretle artan kısım indirilir.

Sigorta ettiren ve/veya sigortalı, rizikonun gerçekleşmesine kasten sebebiyet verir veya zarar miktarını. kasten arttırıcı eylemlerde bulunurlarsa, sigortalının bu poliçeden doğan hakları düşer.

3.3.3. Tazminatın Ödenmesi

3.3.3.1. Sigortalanan menfaatler üzerinde birden çok sigorta varsa, tazminat miktarının Türk Ticaret Kanunu ve bu sözleşme hükümlerine göre saptanmasından sonra sigortacı payına düşen kısmı öder.

3.3.3.2. Çalınmış olan aracın bulunması için ilgili makamlarca yapılacak araştırmalar 30 gün içinde sonuç vermediği takdirde sigortalı durumu ilgili makamlara başvurduğunu belgelemek suretiyle, sigortacıya bildirir. Sigorta ettiren ya da hak sahibi hakkında soruşturma açılmış ise bu soruşturmanın tamamlanmasına kadar sigortacı tazminat ödemesini bekletebilir.

Çalınmış olan taşıtın bulunması, sigorta tazminatının ödenmesinden önce olmuş ise sigortalı, taşıtı geri almak zorundadır.

Sigortacı tarafından değeri ödenen taşıt, ödmeden sonra bulunursa, sigorta ettiren ve/veya sigortalı keyfiyeti derhal sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Bu durumda sigortalı tazminatı ya iade eder ya taşıtın mülkiyetini sigortacıya devreder.

Taşıtta çalınma dolayısıyla bir zarar meydana gelmiş ise sigortacı zararı öder.

B.4. Hasar ve Tazminatın Sonuçları

4.1. Rizikonun gerçekleşmesi ile tam hasar meydana geldiği takdirde sigorta teminatı sona erer. Kısmi hasar halinde, sigorta bedeli, rizikonun gerçekleştiği tarihten itibaren, ödenen tazminat tutarı kadar eksilir. Sigorta bedelinin madde veya gruplara ayrılmış olması halinde aynı yöntem uygulanır.

Sigorta bedelinin eksildiği hallerde, sigorta ettirenin istediği tarihten itibaren gün esaslı ile prim alınmak suretiyle sigorta bedeli yükseltilebilir.

4.2. Kısmi hasarlarda taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

4.3. Sigortacı, ödediği tazminat tutarınca hukuken sigortalı yerine geçer. Sigorta ettiren ve sigortalı, sigortacının açabileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye zorunludur.

C -Çeşitli Hükümler

C. 1 . Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılı yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

C.2. Sigortalı ve/veya Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

2.1. Sigortacı, bu sözleşmeyi, sigorta ettirenin ve/veya sigortalının beyanı ile teklifname, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı sorulara verdiği cevaplara dayanarak yapmıştır.

2.2. Sigorta ettirenin ve/veya sigortalının beyanı gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması sigortacının gerçeğe aykırı veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde sözkonusudur.

Sigorta ettiren kimsenin ve/veya sigortalının kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı, riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

2.3. Sigorta ettiren ve/veya sigortalının kasdı bulunmadığı durumlarda riziko, sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği ya da caymanın hüküm ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşirse, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

2.4. Süresinde kullanılmayan cayma veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3. Sigortalı ve/veya Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sözleşmenin yapılmasından sonra aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilen hali ve kullanım tarzı sigortacının muvafakati olmadan sigortalı ve/veya sigorta ettiren veya bir başkası tarafından değiştirildiği takdirde, sigortalı ve/veya sigorta ettiren durumu öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde bu değişikliği sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Durumun Sigortacı Tarafından Öğrenilmesinden Sonra;

3.1. Değişiklik, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise sigortacı, sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde bildirilen halinin ve kullanım tarzının değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

3.2. Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektirir hallerden ise: Sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

3.3. Sigortacının sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde:

a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,

b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,

c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4. Birden Çok Sigorta

Sigortalanan menfaatler üzerine sigorta ettiren ya da sigortalı başka sigortacılarla aynı rizikolara karşı ve aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa bunu sigortacıya derhal bildirmekle yükümlüdür.

C.5. Menfaat Sahibinin Değişmesi

Sözleşme süresi içinde, menfaat sahibinin değişmesi halinde sigorta sözleşmesi kendiliğinden feshedilmiş olur ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasına göre hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Sigortalı ve/veya sigorta ettirenin ölümü halinde, sigortanın hükmü devam eder ve sözleşmeden doğan bütün haklar ve/veya borçlar mirasçılara geçer. Bu durumda, sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi durumu onbeş gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Sigortacı değişikliği, yeni hak sahibi de sigortanın varlığını öğrendiği tarihten itibaren sekiz gün içinde sözleşmeyi feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esasından hesap edilir, fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih hakkı düşer.

C.6. Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin ve sigortalının bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigorta ettirenin ve sigortalının poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflar imza karşılığı ile elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de tahhütlü mektup hükmündedir.

C.7. Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler bu sözleşmenin yapılması dolayısıyla sigorta ettirene ve sigortalıya ait olarak öğreneceği sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludurlar.

C.8. Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu veya rizikonun gerçekleştiği yerde, sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerde ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.9. Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.10. Özel Şartlar

Bu genel şartlara sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.

MOTORLU KARA TAŞITLARI

İHTİYARİ MALİ SORUMLULUK SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Sigorta Teminatının Kapsamı

Madde 1- Sigortacı, işbu poliçede gösterilen aracın kullanılmasından doğan ve Karayolları Trafik Kanununa ve Umumi Hükümlere göre aracın işletenine terettüp eden hukuki sorumluluğu ve bu poliçe teminat kapsamında olmak şartıyla Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası hadlerinin üzerinde kalan kısmını, poliçede yazılı hadlere kadar temin eder.

İşbu sigorta, sigorta ettirenin haksız taleplere karşı müdafaasını da temin eder.

Madde 2- Sigorta Türkiye sınırları içinde geçerlidir.

Ek Sözleşmeyle Teminat Kapsamına Alınabilecek Hal ve Teminat Dışında Kalan Haller

Madde 3- Manevi tazminat talepleri, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir. Bu taleplerin, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası (Trafik Sigortası) dışında kalması nedeni ile, bu teminat, bahsi geçen zorunlu sigortanın varlığına bağlı olmaksızın, bu sigorta limitlerinin içinde hüküm ifade eder.

Aşağıdaki haller sigorta teminatının dışındadır:

- a) Sigortalının kendisinin uğrayacağı zararlar,
- b) Aracı sevk ve idare edenin, aracı sevk ve idare ederken uğrayacağı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- c) İşletenin veya aracı sevkedenin eşinin, usul ve furuunun (kendisi ile evlat edinme ilişkisi ile bağlı olanların) ve birlikte yaşadığı kardeşlerinin uğrayacağı zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,

- d) Araç sahibi ile işleteni arasındaki ilişkide araca gelen zararlar dolayısıyla ileri sürülen talepler,
- e) Poliçede gösterilen aracın ve bu araç ile taşınan malların (yolcu bagajı ve benzeri eşya teminat dahilindedir) veya çekilen şeylerin bozulması zarar ve ziyaa uğraması yüzünden ileri sürülen talepler,
- f) Çalınan veya gaspedilen aracın sebep olduğu ve Karayolları Trafik Kanunu'na göre işletenin sorumlu olmadığı zararlar ile aracın çalındığını ve/veya gaspedildiğini bilerek binen yolcuların zarara uğramaları nedeniyle ileri sürülen talepler,
- g) Sürat yarışlarına iştirak ve yarış güzergahında yapılan antremanlar sırasında meydana gelebilecek zarar ve ziyan nedeniyle ileri sürülen talepler,
- h) Aracın gözetim, onarım, bakım, alım-satım, araçta değişiklik yapılması amacı ile veya benzeri bir amaçla faaliyette bulunan teşebbüslere bırakılmasından sonra aracın sebep olduğu zararlara ilişkin her türlü talepler,
- i) Patlayıcı ve parlayıcı maddeler taşınması (yedek akaryakıt hariç) sebebiyle meydana gelen zarar ve ziyanlardan dolayı ileri sürülen talepler.
- j) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemlerinde ve bu eylemlerden doğan sabotajda kullanılan araçların neden olduğu ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre işletenin sorumlu olmadığı zararlar ile aracın terör eylemlerinde kullanıldığını veya kullanılacağını bilerek binen kişilerin zarara uğramaları nedeniyle ileri sürecekleri talepler, aracı terör ve buna bağlı sabotaj eylemlerinde kullanan kişilerin talepleri.

Tazminatın Azaltılması veya Kaldırılması Sonucunu Doğuran Haller

Madde 4- Sigorta sözleşmesinden veya sigorta sözleşmesine ilişkin kanun hükümlerinden doğan ve tazminat yükümlülüğünün kaldırılması veya miktarının azaltılması sonucunu doğuran haller zarar görene karşı ileri sürülemez.

Ödemede bulunan sigortacı, sigorta sözleşmesine ve bu sözleşmeye ilişkin kanun hükümlerine göre, tazminatın kaldırılmasını veya azaltılmasını sağlayabileceği oranda sigortalıya rücu edebilir.

Sigortalıya başlıca şu nedenlerle rücu edilir:

- a) Sigortalının kasdi bir hareketi veya ağır kusuru yüzünden sebebiyet verilen zarar ve ziyanlara ilişkin talepler,
- b) Aracın, Karayolları Trafik Kanununa göre geçerli sürücü belgesi olmayan kimseler tarafından sevk edilmesi veya geçerli trafik belgesi olmadan kullanılması halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,
- c) Aracın, alkollü içkilerin etkisi altında olup güvenli sürme yeteneklerini kaybetmiş olan veya uyuşturucu veya keyif verici maddeler almış kimseler tarafından sevk ve idare edilmesi halinde sebebiyet verilen zarar ve ziyana ilişkin talepler,
- d) Araçların yolcu taşınmaya mahsus olmayan yerlerinde yolcu taşınması veya yetkili makamlarca tespit edilen kapasite dışında fazla yolcu veya yük taşınması sebebiyle doğacak zarar ve ziyanlara ilişkin talepler.

Bunlardan başka, sigorta ettiren zarar vukuunda 10. maddede belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmez ve bunun sonucu zarar ve ziyan miktarında bir artış olursa, sigortacı zarar görene tazminatı ödemekle beraber, bu artış için sigorta ettirene rücu eder.

Sigortanın Başlangıcı ve Sonu:

Madde 5- Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılı günlerde, aksi kararlaştırılmadıkça Türkiye saati ile öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

Sigorta Ettirenin Beyan Yükümlülüğü

Madde 6- Sigortacı bu sigortayı sigorta ettirenin aracın hakiki durumunu bildirmek üzere teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı beyanına dayanarak kabul etmiştir.

Sigorta ettirenin beyanı hakikate aykırı veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde:

a) Sigorta ettirenin kasdı varsa, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir ve riziko gerçekleşmiş ise zarar görenlere tazminatı ödemekle beraber, ödediği tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder. Cayma halinde Sigortacı prime hak kazanır.

b) Sigorta ettirenin kasdı bulunmaz ise, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını almak suretiyle akdi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren talep edilen prim farkını kabul etmediğini 15 gün içinde bildirdiği takdirde akit feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

c) Cayma, fesih veya prim farkını talep etme hakkı, süresinde kullanılmadığı takdirde düşer.

d) Sigorta ettirenin kasdı bulunmadığı takdirde riziko:

1- Sigortacı durumu öğrenmeden önce veya,

2- Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde veyahut,

3- Bu ihbarın hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde gerçekleşirse, sigortacı zarar görenlere ödediği tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

Sigorta Süresi İçinde İhbar Yükümlülüğü ve Sonuçları

A- Kullanılış Tarzı Değişikliği:

Madde 7- Akdin yapılmasından sonra aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılış tarzı, sigortacının muvafakati olmadan değiştirildiği takdirde sigorta ettiren, bu değişikliği:

a) Kendisi tarafından veya açık veya zımni rızası ile bir başkası tarafından yapılmış ise derhal,

b) Açık veya zımni rızası olmadan başka bir şahıs tarafından yapılmış ise durumu öğrenir öğrenmez, ve her iki halde de en geç 8 gün içinde sigortacıya ihbarla yükümlüdür.

Sigortacı, değişikliği öğrendiği tarihten itibaren, bu değişiklik sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiriyorsa 8 gün içinde:

1- Sözleşmeyi fesheder veya,

2- Prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını 8 gün içinde ödemediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Sigortacı tarafından iadeli taahhütlü mektupla veya noter vasıtası ile yapılan fesih ihbarı sigortalının tebellüğ tarihini takip eden 5. iş günü saat 12.00'de hüküm ifade eder.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Aracın teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde beyan olunan kullanılış tarzının değiştiğini öğrenen sigortacı, sigorta primini tahsil etmek gibi sigorta sözleşmesinin aynen devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Aracın kullanılış tarzındaki rizikoyu ağırlaştırıcı değişiklikleri sigorta ettiren ihbar süresi içerisinde kasden bildirmemişse sigortacı, ihbar süresinden sonra gerçekleşen hasarlara ait ödediği veya ödemekle yükümlü olacağı tazminat miktarı kadar sigorta ettirene rücu eder.

İhbar yükümlülüğüne riayetsizlik kasıtlı değilse sigortacı, ödenen tazminatın, tahakkuk eden prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki oran kadar kısmı dışında kalan miktarı için sigorta ettirene rücu eder.

Değişikliğin rizikoyu hafifletici mahiyette olduğu ve daha az prim tatbikini gerektirdiği anlaşılır ise, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre bulunacak prim farkı sigorta ettirene geri verilir.

B -İşletenin Değişmesi:

Madde 8- Aracın işleteni değiştiği takdirde, sigortacının peşin muvafakati alınmadıkça, hiçbir ihbara lüzum kalmaksızın sigorta sözleşmesi münfesi olur ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasına göre hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 9-Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esasını üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Zarar Vukuunda Sigorta Ettirenin Yükümlülükleri

Madde 10- Sigorta ettiren, zarar vukuunda aşağıdaki hususları yerine getirmekle yükümlüdür.

- a)** İşbu sözleşmeye göre, sigorta ettirenin sorumluluğunu gerektirecek her olayı öğrendiği andan başlayarak beş gün içinde sigortacıya bildirmek,
- b)** Sigortalı değilmişcesine gerekli kurtarma ve korunma tedbirlerini almak ve bu maksatla sigortacı tarafından verilecek talimata uymak,
- c)** Sigortacının talebi üzerine, olayın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini ve neticelerini tespitte yararlı ve sigorta ettiren için sağlanması mümkün gerekli bilgi ve belgeleri gecikmeksizin vermek -ezcümle, olayın hangi gün ve saatte ve nerede vaki olduğunu ve hadise anında aracı kullananın isim ve adresi- ve rücu hakkının kullanılmasına yararlı sigorta ettiren tarafından sağlanması mümkün bilgi ve belgeleri temin ve muhafaza etmek,
- d)** Zararın sebebi ile hangi hal ve şartlar altında vukua geldiğini tespit ve sorumluluğun tayini için yapılacak tahkikatta ve delillerin toplanmasında sigortacıya elinden gelen yardımda bulunmak,
- e)** Zarardan dolayı, sigorta ettiren dava yolu ile veya sair suretle bir tazminat talebi karşısında kalır veya aleyhine cezai takibata geçilirse, keyfiyetten sigortacıyı derhal haberdar etmek ve zarar ziyan talebine ve cezai takibata müteallik olarak almış olduğu ihbarname, davetiye gibi bilcümle tebliğnameleri derhal sigortacıya tevdi etmek.
- f)** Dava açılması halinde sigorta poliçesinde kayıtlı limitlere kadar davanın takip ve idaresi için sigortacının göstereceği avukata lazım gelen vekâletnameyi vermek,
- g)** Tazminat yükümlülüğü ve miktarı ile rücu haklarının tespiti için sigortacının yetkili kıldığı temsilcilerinin zarar ve ziyanlarla ilgili belgeler üzerinde yapacakları araştırma ve incelemelere müsaade etmek,
- h)** Sigorta konusu ile ilgili başkaca sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek.

Zarar ve Ziyanın Tespiti

Madde 11- Sigortacı, sigorta ettirenin muvafakatini almak şartıyla zarar ve ziyan talebinde bulunan üçüncü şahısla doğrudan doğruya temasa geçerek anlaşma hakkını haizdir.

Sigortacının yazılı muvafakati olmadıkça, sigorta ettiren sorumluluğunu, zarar ve ziyan talebini kısmen veya tamamen kabule mezin olmadığı gibi, zarar görenlere herhangi bir tazminat tediyesinde de bulunamaz.

Karayollar Trafik Kanunu Mali Sorumluluk Sigortası limitlerini aşan dava masrafları sigortacıya aittir. Şu kadar ki hükmolunan tazminat sigorta bedelini geçerse sigortacı bu masrafları sigorta bedelinin tazminata oranı dahilinde öder.

Hasar halinde, hasar gören parça, onarımı mümkün değilse veya eşdeğeri parça ile değiştirilme imkanı yok ise yenisi ile değiştirilir. Bu durumda taşıtta bir kıymet artışı meydana gelse dahi bu fark tazminat miktarından indirilmez.

Sigortalı veya aracı kullanan kimseler aleyhine ceza takibatına geçilmesi halinde sanığın muvafakati ile sigortacı da savunmaya iştirak edebilir. Bu takdirde sigortacı yalnız seçtiği avukatın masraflarını öder.

Cezai takibattan doğan diğer bilumum masraflarla muhtemel para cezaları sigorta teminatı dışında kalır.

Zarar ve Tazminatın Sonuçları

Madde 12- Sigortacı ödediği tazminat miktarınca hukuken sigorta ettiren yerine geçer. Sigorta ettiren sigortacının ikame edebileceği davaya yararlı ve elde edilmesi mümkün belge ve bilgileri vermeye mecburdur.

Kısmi hasarlarda, taraflar sigorta sözleşmesini feshetme hakkına sahiptir. Taraflar fesih hakkını ancak tazminat ödenmeden önce kullanabilir.

Sigortacı, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihten itibaren 15 gün sonra öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi, gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Sigorta ettiren, fesih hakkını kullandığı takdirde bu fesih, ihbarın postaya veya notere verildiği tarihi takip eden gün öğleyin saat 12.00'de hüküm ifade eder ve işlememiş sigorta süresine ait prim geri verilmez.

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 13- Sigorta sözleşmesine, bedeline veya primine ilişkin olarak Kanunlara göre sigorta ettirene yüklenmiş veya yüklenecek vergi, resim ve harçlar sigorta ettirenden alınır.

Tebliğ ve İhbarlar

Madde 14- Sigorta ettirenin ihbar ve tebliğleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter aracılığıyla veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigorta şirketinin ihbar ve tebliğleri de sigorta ettirenin poliçede gösterilen adresine, bu adresin değişmiş olması halinde sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye bildirilen son adresine aynı suretle yapılır.

Taraflara imza karşılığı olarak elden verilen mektup veya telgrafla yapılan ihbar ve tebliğler de taahhütlü mektup hükmündedir.

Ticari ve Mesleki Sırların Saklı Tutulması

Madde 15- Sigortacı, sigorta ettirene ait öğreneceği ticari ve mesleki sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

Yetkili Mahkeme

Madde 16- Sigortacı ile sigortalı arasındaki ihtilaflarda yetkili mahkeme sigortalının ikametgahının veya sigortacının merkezine veya poliçeyi imza eden acentenin bulunduğu yer mahkemesidir.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuk sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilir gibi, kazanın vuku bulunduğu yer mahkemesinde de açılabilir.

Zamanaşımı

Madde 17- Motorlu araç kazalarından doğan zararların tazminine ilişkin talepler, zarar görenin, zarar ve tazminat yükümlüsünü öğrendiği tarihten başlayarak iki yıl ve herhalde, kaza gününden başlayarak on yıl içinde zamanaşımına uğrar.

Dava, cezayı gerektiren bir fiilden doğar ve ceza kanunu bu fiil için daha uzun bir zamanaşımı süresi öngörmüş bulunursa, bu süre tazminat talepleri için de geçerlidir.

Zamanaşımı, tazminat yükümlüsüne karşı kesilirse, sigortacıya karşı da kesilmiş olur. Sigortacı bakımından kesilen zamanaşımı, tazminat yükümlüsü bakımından da kesilmiş sayılır.

Motorlu araç kazalarında tazminat yükümlülerinin birbirlerine karşı rücu hakları, kendi yükümlülüklerini tam olarak yerine getirdikleri ve rücu edilecek kimseyi öğrendikleri günden başlayarak iki yılda zamanaşımına uğrar. Diğer hususlarda, genel hükümler uygulanır.

Özel Şartlar

Madde 18- Bu Genel Şartlara ve varsa bunlara ilişkin klostara aykırı düşmeyen özel şartlar konulabilir.

FERDİ KAZA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

Madde 1- İşbu poliçe, aşağıdaki şartlar dairesinde, sigortalıyı sigorta müddeti içinde maruz kalacağı kazaların neticelerine karşı temin eder.

Madde 2- Bu poliçedeki Kaza tabirinden maksat ani ve harici bir hadisenin tesirile sigortalının iradesi dışında ölmesi veya cismani bir arızaya maruz kalmasıdır.

Madde 3- Aşağıdaki haller de kaza sayılır:

- Birdenbire ve beklenilmeyen bir şekilde intişar eden gazların teneffüsünden.
- Yanıklardan ve ani bir hareket neticesinde adale ve sinirlerin incinmesi, burkulması ve kopmasından.
- Yılan veya haşerat sokması neticesinde husule gelen zehirlenmeler.
- Isırılma neticesinde meydana gelen kuduzdan mütevellit vefat hali veya cismani arızalar.

Madde 4 -Aşağıdaki haller kaza sayılmaz:

- Her nevi hastalıklarla bunların neticelerinin ve marazi bir halin,
- Sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vukua gelmediği takdirde, suhnetin, donma, güneş çarpması ve konjestion gibi tesirlerinin,
- Herhangi akıl ve ruh haleti ile olursa olsun, intiharın veya intihara teşebbüsün,

d) Aşık sarhoşluğun, sigortanın şumulüne giren bir kazanın icap ettirmediği ahvalde uyuşturucu madde kullanmanın, ilaç ve zararlı madde almanın,

e) Sigortanın şumulüne giren bir kazanın icabettirmediği cerrahi; müdahalenin (ameliyatın) ve her türlü şua tatbikinin,

tevlit ettiği vefat hali veya cismani arızalar.

Madde 5- Aşağıdaki haller sigortadan hariçtir:

a) Harp veya harp mahiyetindeki hareket, ihtilal, isyan, ayaklanma veya bunlardan doğan iç kargaşalıklar,

b) Grevlere, lokavt edilmiş işçi hareketlerine, halk hareketlerine kavgalara iştirak,

c) Cürüm ve cinayet işlemek veya bunlara teşebbüs,

d) Tehlikede bulunan eşhas ve malları kurtarmak hali müstesna, sigortalının kendisini bile bile ağır tehlikeye maruz bırakacak hareketlerde bulunması,

e) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler sonucu meydana gelen biyolojik ve/veya kimyasal kirlenme, bulaşma veya zehirlenmeler nedeniyle oluşacak bütün zararlar.

f) Nükleer rizikolar veya nükleer, biyolojik ve kimyasal silah kullanımı veya nükleer, biyolojik ve kimyasal maddelerin açığa çıkmasına neden olacak her türlü saldırı ve sabotaj,

g) 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve buna bağlı sabotajlara katılmak

Suda boğulmalar, sigortanın şumulüne giren bir kaza neticesinde vuku bulmadığı takdirde sigortadan hariçtir.

Madde 6- Aksine mukavele yoksa, aşağıdaki haller de sigortadan hariçtir:

a) Motosiklet ve takma motorlu bisiklet kullanmak ve bunlara binmek,

b) Açık deniz balıkçılığı ile sürek ve sürgün avları, yaban domuzu vesair vahşi hayvan avcılığı ve yüksek dağlarda avcılık,

c) Dağlara ve cumudiyelere tırmanma suretile yapılan dağcılık, kar veya buz üzerinde yapılan bilimum sporlar (kayak, patinaj, hokey ve boksley gibi); cirit oyunu, manialı binicilik, polo, rugby, eskrim, halter, güreş, boks, basketbol, futbol ve yelken sporlariyle ağır ve tehlikeli jimnastik hareketleri ve profesyonel spor hareketleri,

d) Her nevi spor müsabakalarile sürat ve mukavemet yarışları,

e) Havada yolcu sıfatından gayri bir sıfatla uçuş,

f) Deprem, sel, yanardağ püskürmesi ve yer kayması.

g) 5 inci maddenin (e) bendinde belirtilen zararlar ve aynı maddenin (g) bendinde belirtilen terör ve sabotaj eylemlerine katılma hali hariç olmak üzere, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve sabotaj sonucunda oluşan veya bu eylemleri önlemek ve etkilerini azaltmak amacıyla yetkili organlar tarafından yapılan müdahaleler.

Sigortanın Mülki Hududu

Madde 7- İşbu sigorta teminatı Türkiye Hududları dışında da caridir.

Teminat Nev'ileri

Madde 8-

Verilen ve verilmeyen teminatların poliçenin ön yüzünde belirtilmesi kaydıyla, aşağıda belirtilen vefat ve daimi maluliyet teminatlarına ilave olarak, gündelik tazminat ve tedavi masrafları teminatlarının biri veya her ikisi verilebilir.

A) Vefat Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren bir sene zarfında vefatına sebebiyet verdiği takdirde, sigorta bedeli poliçede gösterilen menfaattarlara, yoksa kanuni hak sahiplerine ödenir.

B) Daimi Maluliyet Teminatı

İşbu poliçe ile temin edilen bir kaza, sigortalının derhal veya kaza tarihinden itibaren iki sene zarfında daimi surette maluliyetine sebebiyet verdiği takdirde tıbbi tedavinin sona ermesini ve daimi maluliyetin kat'i surette tesbitini müteakip, daimi maluliyet sigorta bedeli aşağıda münderiç nisbetler dahilinde kendisine ödenir.

Sigorta Bedelinin (%)

İki gözün tamamen kaybı 100

İki kolun veya iki elin tamamen kaybı 100

İki bacağın veya iki ayağın tamamen kaybı 100

Bir kol veya bir el ile beraber bir bacağın

veya bir ayağın tamamen kaybı 100

Umumi felç 100

Şifa bulmaz akıl hastalığı 100

Sağ - Sol(%)

Kolun veya elin tamamen kaybı 60 50

Omuz hareketinin tamamen kaybı 25 20

Dirsek hareketinin tamamen kaybı 20 15

Bilek hareketinin tamamen kaybı 20 15

Baş parmak ile şahadet parmağının tamamen kaybı 30 25

Baş parmak ile beraber şahadet parmağından gayri bir parmağın tamamen kaybı 25 20

Şehadet parmağı ile beraber baş parmaktan gayri bir parmağın tamamen kaybı 20 15

Baş ve şehadet parmaklarından gayri üç parmağın tamamen kaybı 25 20

Yalnız baş parmağın tamamen kaybı 20 15

Yalnız şehadet parmağının tamamen kaybı 15 10

Yalnız orta parmağın tamamen kaybı 10 8

Yalnız yüzük parmağının tamamen kaybı 8 7

Yalnız küçük parmağın tamamen kaybı 7 6

Bir bacağın dizden yukarsından tamamen kaybı 50

Bir bacağın dizden aşağısından tamamen kaybı 40

Bir ayağın tamamen kaybı 40

Bir ayağın bütün parmaklar dahil kısmen kesilmesi 30

Bir kalçanın hareketinin tamamen kaybı 30

Bir dizin hareketinin tamamen kaybı 20

Bir ayak bileği hareketinin tamamen kaybı 15

Bir ayak baş parmağının tamamen kaybı 8

Kırılan bir bacağın iyi kaynamaması 30

Kırılan bir ayağın iyi kaynamaması 20

Kırılan bir diz kapağının iyi kaynamaması 20

Bir bacağın 5 santimetre veya daha fazla kısılması 15

Bir gözün tamamen kaybı veya iki gözün rüyet kudretinin yarı yarıya kaybı 25

Her iki kulağın tamamen sağırlığı 40

Bir kulağın tamamen sağırlığı 10

Kırılan alt çenenin iyi kaynamaması 25

Amudi fikirinin bariz inhına ile müterafik hareketsizliği 30

Göğüs kafesinde devamlı şekil bozukluğu yapan kaburga kırıklığı 10

Yukarıdaki cetvelde zikredilmemiş bulunan maluliyetlerin nisbeti, daha az vahim olsalar bile, bunların ehemmiyet derecelerine göre ve cetvelde yazılı nisbetlere kıyasen tayin olunur.

Daimi maluliyet nisbetlerinin tayininde sigortalının meslek ve san'atı nazarı itibara alınmaz.

Bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tabiri, o uzvun veya uzuv kısmının kat'i ve mutlak surette vazife görememesini ve kullanılamamasını ifade eder.

Bir kazadan evvel esasen hiçbir surette vazife göremeyen ve kullanılamayan bir uzvun veya bir uzuv kısmının kaybı tazmin olunmaz.

Bu kazadan evvel kısmen malul bulunan bir uzvun veya bir uzuv kısmının maluliyet nispeti kaza sebeble arttığı takdirde tazminat, kazadan evvelki nisbet ile sonraki nisbet arasındaki farka göre hesaplanır.

Aynı kazadan dolayı muhtelif uzuvlarda veya uzuv kısımlarında meydana gelen maluliyetler için ayrı ayrı hesap edilecek tazminatın yekunu poliçede gösterilen meblağı geçemez.

Sigortalı solak olduğu takdirde, yukarıdaki cetvelde sağ ve sol el için tayin olunan nisbetler makûsen tatbik olunur.

C) Gündelik Tazminat

Sigortalı, kaza neticesinde muvakkaten çalışamayacak duruma düşerse, kendisine poliçede yazılı gündelik tazminat ödenir.

Sigortalı, kısmen çalışabilecek durumda bulunduğu veya bilahare kısmen çalışabilecek duruma geldiği takdirde, o tarihten itibaren gündelik tazminat yarıya indirilir.

İşbu tazminat tıbbi tedavinin başladığı günden, sigortalının iyileşerek çalışabilecek duruma geldiği güne kadar ödenir, Ancak bu müddet 200 günü geçemez.

D) Tedavi Masrafları Teminatı

Tedavi masraflarının da sigorta teminatına dahil olduğu poliçede ayrıca tasrih edilmiş olması şartıyla sigortacı, kaza gününden itibaren bir sene zarfında ihtiyar edilmiş doktor ücreti ile ilaç, radyografi, banyo, masaj, hastahane ve diğer tedavi masraflarını (nakil ücretleri hariç) poliçede bu teminat için tesbit olunan meblağa kadar öder.

Tabii veya sun'î sabit dişlere kaza neticesinde arız olan hasarların protez masrafları tedavi masrafları müemmen meblağının azami % 10'una kadar tazmin olunur.

Tedavi masrafları için, sigortalının çalıştığı müessese veya kanunen mecburi sigortalar tarafından vaki tediyeler sigortacının ödeyeceği tazminattan indirilir.

Tedavi masraflarının müteaddit sigortacılar tarafından temin edilmiş olunması halinde bu masraflar sigortacılar arasında, teminatları nisbetinde paylaşılır.

Sigortacı ödediği tedavi masrafları dolayısıyla mes'ul üçüncü şahıslara karşı tediye ettiği meblağ kadar sigortalının yerine kaim olur.

Teminat Nev'ilerinin İctimai

Madde 9- Bir kaza, vefat ve daimi maluliyet tazminatına aynı zamanda hak kazandırmaz. Ancak, daimi maluliyet tazminatı almış bulunan sigortalı, kazanın vukuu tarihinden itibaren bir sene zarfında ve bu kaza neticesinde vefat ettiği takdirde hak sahiplerine, "Sigortalıya ödenmiş bulunan daimi maluliyet tazminatı ile vefat tazminatı arasındaki fark ödenir.

Gündelik tazminat ve tedavi masrafları vefat veya daimi maluliyet tazminatından indirilmez.

Kazanın Neticesini Ağırlaştırıcı Haller

Madde 10- Bir kaza sonunda husule gelen neticeler, kazadan evvel mevcut olan veya sonradan meydana gelen ve her halde kaza ile ilgisi bulunmayan hastalık, bedeni teşekkülün bozukluğu veya sigortalının kusuru neticesinde tedavinin kifayetsiz, yanlış veya fena yapılmış olması sebebiyle vahamet kesbederse, ödenmesi icap eden tazminat miktarı husule gelmiş olan neticeye göre hesap edilmeyip, aynı kazanın tamamen sıhhatli bir kimsede tıbbi tedavinin tam ve fenni bir surette yapılmış olması şartıyla tevhit edebileceği neticeye göre tayin edilir.

Sigorta Ettirenin Beyan Mükellefiyeti

Madde 11- İşbu Mukavele sigorta ettirenin beyanı esas tutularak akdedilmiştir.

Sigorta ettiren teklifname ve bunu tamamlayıcı vesikalarda kendisine sorulan suallere doğru cevap vermek ve sigortanın mevzuunu teşkil eden rizikonun takdirine müessir olabilecek hususattan kendisince bilinenleri de beyan etmekle mükelleftir. Sigorta ettiren, sigortanın daha ağır şartlarla temin edilmesini icap ettiren hallerde hakikate aykırı veya noksan beyanda bulunmuşsa:

a) Sigorta ettirenin kastı tahakkuk ederse, Sigorta Poliçesi hükümsüzdür.

b) Sigorta ettirenin kastı bulunmadığı hallerde sigortacı, rizikonun, ağırlığı ile mütenasip prim farkını almak suretile sigorta poliçesini yürürlükte tutmak veya feshetmek şıklarından birini seçer. Feshi şikkini seçtiği takdirde keyfiyeti, ittıla tarihinden itibaren bir ay içinde sigortalıya ihbar eder. Fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren 15 gün soruna öğleyin saat 12.00'de sigorta sona erer ve işlemeyen sigorta müddetine ait prim iade olunur. Müddetinde kullanılmayan fesih hakkı düşer. Hakikate aykırı veya noksan beyan halleri hasarı vukuundan sonra öğrenilirse, sigorta ettirenin kastı bulunan hallerde tazminat ödenmez, kastı bulunmayan hallerde, tahakkuk ettirilen primle, tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki nisbet dairesinde tazminattan indirme yapılır.

Rizikonun Değişmesi

Madde 12- Sigorta ettiren, teklifnamede beyan veya poliçenin hususi şartları içine dercedilmiş bulunan hususlarda sigorta müddeti içinde vuku bulacak bilcümle değişiklikleri -bilhassa meslek ve meşguliyet tebeeddülü, körlük ve sağırılık halleri, sar'a, kısmi veya tam felç, verem, akıl ve sinir hastalıkları gibi- sigortacıya yazılı olarak derhal ihbarla mükelleftir.

Değişiklikler rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette olup da sigortacıya en geç sekiz gün içinde bildirilmiş ise, sigortacı:

a) ya munzam bir prim almak suretile sigortanın devamını kabul eder,

b) veya keyfiyetten haberdar olduğu tarihten itibaren 8 gün içinde mukaveleyi fesheder.

Bu takdirde sigorta, feshin yazılı olarak ihbarıyla sona erer ve işlemeyecek günlere ait prim, gün esasına göre iade olunur. Fesih hakkının müddetinde kullanılmaması halinde sigortanın hükmü devam eder.

Sigorta ettiren değişiklik keyfiyetini sigortacıya ihbar etmediği halde dahi sigortacı, vaki değişikliği öğrendikten sonra 8 gün içinde mukaveleyi feshetmez veya sigorta primini tahsil etmek gibi sigortanın hükmünün devamına razı olduğunu gösterir bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

Munzam primin ödenmesinde uyuşulamazsa, fesih hakkını sigortalı da kullanabilir Bu takdirde mukavele feshin ihbarıyla hükümden düşer ve işlemeyecek günlere ait prim, kısa müddetli sigorta esasına göre, iade edilir.

Değişiklikler rizikoyu hafifletici mahiyette olur ve primin indirilmesini icap ettirir ise değişikliğin ihbarı tarihinden itibaren prim farkı kısa müddetli sigorta esasına göre iade edilir.

Bu madde mevzuu ihbar mükellefiyeti yerine getirilmediği ve değişiklik rizikoyu ağırlaştırıcı mahiyette olduğu takdirde sigortacı, rizikonun tahakkuku halinde mes'ul olmaz. Meğer ki, tehlike ağırlaşması ile tahakkuk eden riziko arasında bir illiyet rabitası bulunmaya.

Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigorta Ettirenin Vecibeleri

Madde 13-

A) Rizikonun Gerçekleştiğinin İhbarı

Sigorta ettiren veya hak sahipleri rizikonun gerçekleştiğini öğrendikleri tarihten itibaren beş gün içinde keyfiyeti sigortacıya yazı ile bildirmeye mecburdur.

Sigorta ettiren veya hak sahipleri mezkur ihbarda kazanın yerini, tarihini ve sebeplerini bildirmek ve ayrıca tedaviyi yapan doktordan kazanın tevlit ettiği durum ile bunun muhtemel neticelerini mübeyyin bir rapor istihsal ederek sigortacıya göndermekle mükelleftir.

B) Tedaviye Başlama ve Lüzumlu Tedbirleri Alma

Kazayı müteakip derhal bir doktor çağrılarak gereken tedaviye başlanması ve kazazedenin iyileşmesi için icapeden bilcümle tedbirlerin alınması meşruttur.

Sigortacı her zaman kazazedeyi muayene ve sıhhi durumunu kontrol ettirmek hakkını haiz olup, bu muayene ve kontrollerin yapılmasına müsaade edilmesi mecburidir.

Kazazedenin tedavisi ve iyileşmesi hakkında sigortacının tabibi tarafından yapılacak tavsiyelere ve verilecek direktiflere riayet de şarttır.

Yukarıda (A) ve (B) paragraflarında derpiş edilen vecibeler:

- a) Kasden yerine getirilmediği takdirde poliçeden doğan haklar zayı olur.
- b) Kusur neticesinde yerine getirilmediği ve bu sebeple kaza neticeleri ağırlaştığı takdirde sigortacı ağırlaşan kısımdan mes'ul olmaz.

C) Lüzumlu Vesaikin Tevdii

Sigorta ettiren veya hak sahipleri, kaza neticeleri ve tediyesi gereken meblağın tesbiti ile ilgili olarak sigortacının isteyeceği lüzumlu vesaiki tevdi etmekle mükelleftir.

Rizikonun Gerçekleşmesini Müteakip Mukavelenin Durumu

Madde 14- Sigortacı veya sigorta ettiren tazminat tediyesini gerektiren bir kazayı müteakip sigorta mukavelesini işlememiş günler için, fesih hakkını haizdir. Fesih hakkı tazminatın tediyeye edildiği günden sonra kullanılamaz.

Mukaveleyi sigortacı feshettiği takdirde sigorta, fesih ihbarının postaya verildiği tarihten itibaren onbeş gün sonra öğleyin saat 12.00'de sona erer ve işlememiş günlerin primleri, gün esasına göre, sigorta ettirene iade olunur.

Mukaveleyi sigorta ettiren feshettiği takdirde, sigorta feshin ihbarile hükümden düşer ve işlememiş günlere ait primler iade olunmaz.

Tazminatın Tesbit Şekli

Madde 15 -

- 1) Bu poliçe gereğince ödenecek tazminatın miktarı evveleminde taraflar arasında uyuşularak tesbit olunur.
- 2) Taraflar uyuşamadıkları takdirde tazminat miktarı gerek vefat, daimi maluliyet ve çalışmaktan muvakkaten mahrumiyet hallerinin sebepleri, gerekse maluliyetin derecesi ve gündelik tazminat veya tedavi masrafları gibi

tazminat miktarının tesbitine müessir maddi unsurlar gözönünde bulundurulmak suretile hakem bilirkişi marifetile tesbit edilir.

a) Taraflardan her biri kendi hakem bilirkişisini tayin ve irac ve bu iki hakem bilirkişi tesbit muamelesine başlamadan evvel, uyuşamadıkları hususlar hakkında kat'i kararlar ittihazı için ve selahiyeti buna münhasır olmak üzere tayinlerinden en geç yedi gün içinde üçüncü bir hakem bilirkişi seçerler.

b) Taraflardan biri diğer tarafça yapılan tebliğden itibaren 15 gün içinde hakem bilirkişi tayin etmezse, yahut tarafların hakem bilirkişileri üçüncü hakem bilirkişinin intihabı hususunda 7 gün zarfında ittifak edemezlerse ikinci tarafın hakem bilirkişisi veya üçüncü hakem bilirkişi ilk müracaatta bulunan tarafın talebi üzerine, 19'ncü madde gereğince selahiyetli mahkeme tarafından tayin edilir.

c) Sigortalı hakem bilirkişisini tayinden sonra vefat ettiği takdirde dahi hakem bilirkişi vazifesinin intacına kadar selahiyetli kalır.

d) Hakem bilirkişilerden birinin vefatı, istifası veya reddi halinde yenisini tayin selahiyeti, hakem bilirkişisi vefat veya istifa etmiş veya reddedilmiş olan tarafa aittir. Üçüncü hakem bilirkişinin vefatı, istifası veya reddi halinde de yenisinin intihabı selahiyeti evvelemirde taraf hakem bilirkişilerine aittir. Bu selahiyetler (a) ve (b) bendleri hükümleri dairesinde kullanılır.

e) Taraflar uyuştukları takdirde tesbit muamelesini tek hakem bilirkişiye dahi yaptırabilirler.

f) Taraflardan her biri kendi hakem bilirkişisinin ücret ve masraflarını öder, üçüncü hakem bilirkişinin veya tek hakem bilirkişinin ücret ve masrafları taraflar arasında yarı yarıya taksim olunur.

g) Hakem bilirkişi heyeti veya tek hakem bilirkişi tetkikatını icrada Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun hükümleri ile bağlı olmayıp mutlak surette serbesttir.

h) Hakem bilirkişi kararlarına ancak Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunundaki hakem kararlarına ait itiraz sebeplerine istinaden veya kararın aşık bir surette fenne veya hüsnüniyet kaidelerine aykırı olması halinde kararın tebliği tarihinden itibaren 15 gün içerisinde selahiyetli Asliye Mahkemesinde itiraz olunabilir.

3) Hakem bilirkişi heyetinin veya tek hakem bilirkişinin vereceği karar taraflar için kat'i ve nihai mahiyeti haizdir.

4) Tazminat miktarı taraflar arasında uyuşularak veya hakem bilirkişiler tarafından tesbit edilmedikçe tazminatın ödenmesi için sigortacıdan bir guna mütalebatta bulunulamaz.

Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü

Madde 16-Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırdığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortacının mesuliyetinin başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk 15 gününde sigortacının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin kesin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat

durduğu yerden devam eder .Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir .

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim gün esaslı üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

İdare Masrafı ile Vergi, Resim ve Harçlar

Madde 17- Sigorta primlerine, sigorta bedeline ve poliçeye müteallik olarak halen mevcut veya ilerde vaz olunacak vergi, resim ve harçlarla poliçede gösterilen idare masrafı sigorta ettirene aittir.

İkametgah

Madde 18- Sigortanın akdinde sigorta ettiren tarafından beyan edilen ikametgah adresi poliçeye dercedilir. Sigorta ettiren ikametgahını değiştirdiği takdirde bunu derhal taahhütlü mektupla sigortacıya bildirmeye mecburdur. Aksi takdirde sigortacı tarafından yapılacak tebligatın sigorta ettirene ulaşmamış olmasından doğacak bütün neticelerden sigorta ettiren mes'uldür.

Selahiyetli Mahkeme

Madde 19 -Selahiyetli mahkeme, davanın sigorta ettiren tarafından ikamesi halinde sigortacının merkezinin veya poliçeyi tanzim eden acentenin, sigortacı tarafından ikame edilmesi halinde ise sigorta ettirenin 18'nci maddede zikri geçen ikametgahının bulunduğu mahal mahkemesidir.

Mürürü Zaman

Madde 20- Sigorta mukavelesinden doğan bütün mutalebeler iki yılda mürürü zamana uğrar.

HUKUKSAL KORUMA SİGORTASI GENEL ŞARTLARI

A- Sigorta Koruması

A.1- Sigortanın Konusu

Bu sözleşme ile sigortacı; sigortalının taraf olduğu ve bu sözleşmeyle saptanan konular kapsamındaki sözleşmeler ya da mevzuattan doğan hak ve yükümlülükleriyle ilgisi olan hukuksal uyuşmazlıkların, sulh yahut ilgili yargılama usulleri çerçevesinde giderilmesinde hukuksal çıkarlarının korunması için yapılması gereken gider ve diğer edimleri üstlenir.

A.2- Sigortanın Kapsamı

Bu sözleşme ile sigortalıya poliçede gösterilecek olan aşağıdaki hallerden biri veya birkaçı ya da bütünü için hukuksal koruma sağlanabilir.

2.1- Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma

Sigortacı, poliçede belirtilen motorlu araçların maliki, işleteni, kiracısı ve sair zilyedi durumundaki sigortalıya koruma sağlar.

2.1.1- Aşağıdaki uyuşmazlıklar için sigorta koruması vardır:

1- Yasal ve cezai sorumluluk kuralları çerçevesinde poliçede gösterilen motorlu araçla bağlantılı olarak, borçlar hukukuna tabi sözleşmeler haricinde doğabilecek uyuşmazlıklar.

2- Sürücü belgesi izninin kısıtlanması, kaldırılması ve yeniden alınması ile ilgili olarak kamu kuruluşlarına yapılan itirazlara ilişkin işlemler ile idare mahkemelerinde açılan davalarda hukuksal çıkarların korunmasında doğabilecek uyumsuzluklar.

2.1.2- Aşağıdaki uyumsuzluklar ek sözleşme ile teminat kapsamına alınabilir:

1- Poliçede gösterilen araç ile ilgili borçlar hukukuna tabi sözleşmelerden doğan uyumsuzluklar.

2- Sigortalının kamuya açık trafikte bisiklet sürücüsü, yaya veya başka bir araçta yolcu sıfatından doğabilecek uyumsuzluklar.

3- İddia veya yarışmalara katılma sonucunda veya bunlara hazırlık denemelerinden doğan uyumsuzluklar.

2.1.3- Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma aşağıdaki haller için koruma sağlamaz:

1- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sigortalının veya eylemlerinden sorumlu olduğu kişinin uyuşturucu, keyif verici maddeler almış veya alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneğini kaybetmiş olarak aracı kullanmasından ve bu nedenlerle meydana gelen kazalardan doğan uyumsuzluklar (güvenli sürme yeteneğinin saptanmasında alkollü içkilerin etki dereceleri ve kandaki miktarlarının tespit edilmesine ilişkin mevzuat dikkate alınır).

2- Tescil belgesi olmayan aracın neden olduğu zararlardan doğan uyumsuzluklar.

3- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun, bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sürücünün kurallara uygun bir sürücü belgesi veya araç kullanma yetkisinin bulunmadığı durumlarda meydana gelen kazalardan doğan talepler.

4- Sürücü Hukuksal Koruma Sigortası ile teminat altına alınan hallerden kaynaklanan uyumsuzluklar.

2.1.4- Sigortalının motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyeti nedeniyle işleten sıfatına bağlı olarak bu sigortayı yaptırmaması durumunda, poliçede belirtilecek belli bir sayıya kadar araçların poliçede belirtilmesi şartı aranmadan yed'indeki tüm araçlardan dolayı hukuksal koruma sağlanır.

2.1.5- Poliçede belirlenen araç devredilir veya bu araç nedeniyle riziko ortadan kalkarsa sigorta koruması, sigortalının o tarihe kadar poliçede gösterilen taşıtının yerini alan başka bir araçtan dolayı devam eder. Poliçede belirlenen araç ile ilgili sözleşmelerden doğan hukuksal çıkarların korunmasına bağlı olarak sigorta korumasının verildiği durumlarda, sigorta koruması sigorta süresi içinde poliçede gösterilen aracın yerine geçen aracın edinilmesine ilişkin sözleşmeyi de kapsar.

2.2- Sürücü Hukuksal Koruması

Bu genel şartlarda yer alan sürücüden bir aracı kullanan kişi anlaşılır.

Sigortacı sigortalıya, poliçede gösterilen kendisi veya başkası adına tescilli araçları sözleşme veya hukuki statüsü gereği sürücü olarak kullanmasından doğabilecek uyumsuzluklar için hukuksal koruma sağlar.

2.2.1- Aşağıdaki uyumsuzluklar için sigorta koruması vardır:

1- Cezai ve yasal sorumluluk, kuralları çerçevesinde sigortalının sürücü sıfatından doğan uyumsuzluklar.

2- Sürücü belgesi izninin kısıtlanması, kaldırılması ve yeniden alınması ile ilgili uyumsuzluklar.

2.2.2- Aşağıdaki haller ve uyumsuzluklar, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir:

1- Sigortalının bisiklet sürücüsü, yaya veya yolcu sıfatıyla hukuksal çıkarlarının korunması.

2- İddia ve yarışlara katılma sonucu veya bunlara hazırlık denemelerinden doğan uyuşmazlıklar.

2.2.3- Sürücü Hukuksal Koruması aşağıdaki haller için koruma sağlamaz:

1- Rizikonun gerçekleştiği sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sürücünün uyuşturucu, keyif verici maddeler veya alkollü içki almış olması nedeniyle güvenli sürme yeteneğini kaybetmiş olarak aracı kullanmasından ve bu nedenle meydana gelen kazalardan doğan uyuşmazlıklar (güvenli sürme yeteneğinin saptanmasında alkollü içkilerin etki dereceleri ve kandaki miktarlarının tespit edilmesine ilişkin mevzuat dikkate alınır).

2- Sigortalının poliçede gösterilen aracın maliki, işleteni, kiracısı ve sair zilyedi olarak sürücüsü olduğu durumlardan doğan uyuşmazlıklar.

3- Rizikonun gerçekleştiği anda sürücüye yüklenilecek herhangi bir kusurun bulunmadığı haller hariç olmak üzere, sürücünün kurallara uygun bir sürücü belgesi veya araç kullanma yetkisinin bulunmadığı durumlarda meydana gelen kazalardan doğan talepler.

2.2.4- Sigortalı aralıksız olarak en az altı ay süre ile sürücü olarak yola çıkamayacağı durumlarda sözleşmeyi feshedebilir.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esasından hesap edilir ve fazlası geri verilir.

2.2.5- Poliçede belirtilen araç devredilir veya bu araç nedeniyle riziko ortadan kalkarsa sigorta koruması o tarihe kadar poliçede gösterilen taşıtının yerini alan başka bir araçtan dolayı devam eder.

2.2.6- İşletmelerin mesleki çalışma alanları ile sınırlı olmak üzere sürücüleri için grup şeklinde sigorta sözleşmesi yaptırmaları halinde işletme işe yeni giren sürücüsünü işe başlama tarihinden itibaren bir ay içinde sigortacıya bildirmek zorundadır. Sigorta ettiren, sürücüsünün sigorta sözleşmesi yapıldıktan sonra işe alındığını ve bildirim süresi geçmeden rizikonun doğduğunu kanıtlarsa koruma vardır.

2.3- Taşınmaz Mala Bağlı Hukuksal Koruma

Sigortacı sigortalıya, poliçede gösterilen taşınmaz malın tamamının veya bir bölümünün poliçede gösterilmek kaydıyla kiralayanı, kiracısı veya aynı hak sahibi sıfatlarından biri veya hepsine bağlı olarak doğabilecek uyuşmazlıklar için koruma sağlar.

2.4- Kişi-Aile Hukuksal Koruması

Sigortacı bu sözleşme ile, sigorta ettiren ve poliçede açıkça belirtilmiş olan diğer aile fertleri yahut birlikte yaşadığı kimselere aşağıda belirtilen esaslar dahilinde hukuksal koruma sağlamayı temin eder.

2.4.1- Aşağıdaki konular kapsamındaki uyuşmazlıklar Kişi/Aile Hukuksal Korumasına dahildir:

1- Sigortalının, yasal sorumluluk kuralları nedeniyle muhatabı olduğu tazminat istemlerinden kaynaklanan uyuşmazlıklar.

2- Sigortalının ceza, disiplin veya meslek kurallarına aykırı gelmekle suçlanması ya da bu amaçla yapılan cezai kovuşturma sebebiyle maruz kaldığı işlemler; şahsi ceza davası açması ya da açılmış ceza davalarına müdahil olarak katılması.

3- İşçi-işveren ve bireysel iş ilişkileri ile ilgili uyuşmazlıklar.

4- Sosyal güvenlik kurumları ve bu amaçla kurulmuş sandık ve vakıflar ile olan uyumsuzluklar.

5- Bir yıllık sigorta döneminde en çok iki kez olmak üzere aile ve miras hukukuna ilişkin olup sigortalının hukuki durumunu etkileyecek ve hukuki bilgi gerektiren olaylar hakkında sigortalının kendi seçeceği bir avukata danışması.

2.4.2- Aşağıdaki konular kapsamındaki uyumsuzluklar ek sözleşmeyle Kişi/ Aile Hukuksal Korumasına dahil edilebilir:

1- Yasal sorumluluk kurallarından kaynaklanan ve bu genel şartların 2.4.1.maddesinin 1. bendi kapsamı dışında kalan uyumsuzluklar.

2- Tüketici haklarının korunmasına dair mevzuatla ilgili olup sigortalının taraf olarak tüketici konumunda bulunduğu uyumsuzluklar.

3- Akdi borç ilişkileri ve menkul mallara ilişkin aynı haklar ile ilgili uyumsuzluklar.

4- Sigortalının, kamu görevlisi olarak, bağlı bulunduğu idareden olan taleplerinden kaynaklanan uyumsuzluklar.

2.4.3- Aşağıdaki uyumsuzluklar Kişi/ Aile Hukuksal Korumasının kapsamı dışındadır:

1- Motorlu Araca Bağlı Hukuksal Koruma Sigortası ve Sürücü Hukuksal Koruma Sigortası ile koruma sağlanabilecek uyumsuzluklar ile bu genel şartta sözkonusu sigorta teminatlarının kapsamı dışında olduğu öngörülen uyumsuzluklar.

2- Taşınmaz Mallara Bağlı Hukuksal Koruma Sigortası kapsamında olan uyumsuzluklar.

A.3- Ek Sözleşme ile Teminat Kapsamına Dahil Edilebilecek Hususlar

Aşağıdaki konulardan doğan uyumsuzluklar sigorta teminatının dışındadır. Ancak, ek sözleşme ile teminat kapsamı içine alınabilir.

1- Tüzel kişilerin yasal temsilcileri arasındaki uyumsuzluklar.

2- Kanunların yapılmasına izin verdiği şansa bağlı sözleşmeler.

3- Aile ve miras hukuku.

4- İnşaat sözleşmeleri.

5- Maden, taş ocakları ve orman hukuku ile ilgili işler.

6- Vergi ve kamu alacaklarından doğan işlemler.

7- Gümrük hukuku ile ilgili işlemler.

8- Çekişmesiz yargıya ilişkin konular.

9- Uluslararası yargı yollarına başvuru.

10- İflas ve konkordato ile ilgili işlemler.

11- Teminat dışında ve içinde yer alan hususlar haricindeki diğer hususlardan doğan uyumsuzluklar.

A.4- Teminat Kapsamına Giren Giderler

Bu genel şartlarla öngörülen hallerden doğmak kaydıyla aşağıdaki giderler sigorta kapsamı içindedir:

1- Yargılama, icra, uyuşmazlığın dava yolu ile çözümünde harcanacak olan tutarı geçmemek üzere tahkim nedeniyle doğabilecek giderler, temyiz, karar düzeltme giderleri ve avukatlık asgari ücret tarifesinden daha az olmamak kaydıyla poliçede belirlenen avukatlık ile danışmanlık asgari ücret tarifesinden daha az olmamak kaydıyla poliçede belirlenen danışmanlık ve hakem ücretleri ile teminatla salıvermede poliçede üst sınırı belirlenen teminat akçesi.

2- Faydasız kalmış olsa bile sigortalı tarafından zararı önlemek, azaltmak veya hafifletmek amacıyla alınan tedbirlerden doğan giderler.

3- Sigortalı ve birlikte sigortalanmış kişiler için, her olayda poliçede belirtilen üst sınır geçerlidir. zaman ve neden bakımından birbirine bağlı birden çok rizikoya dayanan edimler için de aynı üst sınır uygulanır.

A.5- Teminat Dışında Kalan Giderler

Sigortacı aşağıdaki giderleri karşılamaz:

1- Uyuşmazlıkların dava içinde veya dışında sulh yoluyla halledilmesi sonucu, sigortalının üstlendiği giderlerden her iki tarafın yapmış olduğu masrafın yarısını aşan kısmı.

2- Uyuşmazlığın sigortalının hukuka aykırı ve kasıtlı bir hareketinden doğduğu hallerde yapılan giderlerden, dava konusunun sigortalı aleyhine sonuçlanan bölümüne tekabül eden kısım.

3- Daha önce ayrı döneme rastlayan sigortalı adına yapılmış başka sigortaların aynı olay nedeniyle teminat altına almış olduğu giderler.

4- Sigorta korumasına girmeyen bir olayın karşı dava veya takas olarak ileri sürülmesi nedeniyle sigortalıya yüklenilen giderler.

5- Sigortalının poliçede gösterilen katılım payına (muafiyet) düşen giderler.

A.6- Teminat Dışında Kalan Genel Haller

Aşağıdaki haller teminat dışındadır:

1- Sözleşmenin yapılmasından önce ve sona ermesinden sonra gerçekleşen bir rizikodan doğan uyuşmazlıklar.

2- Savaş, her türlü savaş olayları, istila, yabancı düşman hareketleri, çarpışma (savaş ilan edilmiş olsun olmasın), içsavaş, ihtilal, isyan, ayaklanma ve bunların getirdiği inzibati ve askeri hareketlerle ilgili olaylardan doğan uyuşmazlıklar.

3- 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda belirtilen terör eylemleri ve bu eylemlerden doğan sabotaj ile grev, lokavt, kargaşalık ve halk hareketleri sırasında meydana gelen olaylardan ve bunları önlemek ve etkilerini azaltmak üzere yetkili organlar tarafından yapılan müdahalelerden doğan uyuşmazlıklar.

4- Sigortalı ile sigortacı arasındaki bütün uyuşmazlıklar.

5- Doğrudan veya dolaylı olarak, nükleer reaktörlerin neden olduğu hasarlar ile radyoaktif ışınların neden olduğu genetik hasarlarla ilgili olaylardan doğan uyuşmazlıklar.

6- Birlikte sigortalanmış kişilerin kendi aralarında veya sigorta ettiren ile sigortalılar arasında doğan uyuşmazlıklar.

7- Rizikonun doğmasından sonra sigortalıya devredilen alacaktan doğan uyuşmazlıklar.

8- Ticaret hukukuna giren uyuşmazlıklar.

A. 7- Hukuksal Korumanın Kasıtlı İşlenen Suçlarda Ortadan Kalkması:

Sigortalının kasden işlediği iddia olunan bir suç dolayısıyla hukuksal koruma, sigortalının bu suçu kasden işlediğine ilişkin mahkeme kararının kesinleşmesi ile geçmişe etkili olarak ortadan kalkar. Bu durumda sigortacı daha evvelden başarı şansının bulunduğunu kabul ederek korumayı üstlenmiş olsa dahi hükmün kesinleşmesine kadar bu uyuşmazlık gereği yaptığı tüm giderleri, ödemelerin yapıldığı tarihten işleyecek gecikme faiziyle sigortalıdan isteyebilir.

A.8- Sigortanın Coğrafi Sınırı

Bu sigorta, Türkiye sınırları içinde gerçekleşen rizikolar için geçerlidir. Sigorta koruması, sınırlarının poliçede gösterilmesi kaydıyla Türkiye sınırları dışında gerçekleşen rizikoları kapsamak üzere genişletilebilir.

A.9- Muafiyetler

Tespit olunan bir miktara veya sigorta bedelinin belli bir yüzdesine kadar olan miktarların sigortacı tarafından tazmin edilmeyeceği kararlaştırılabilir.

Bu şekilde belirlenen muafiyet oranları veya tutarları poliçede belirtilir.

A.10- Sigortanın Başlangıcı ve Sonu

Sigorta, poliçede başlama ve sona erme tarihleri olarak yazılan günlerde aksi kararlaştırılmadıkça, Türkiye saatiyle öğleyin saat 12.00'de başlar ve öğleyin saat 12.00'de sona erer.

B. Riziko ve Tazminat

B.1- Rizikonun Gerçekleşmesi

Hukuksal Koruma Sigortasının uygulanması açısından riziko;

- Sigortalının ileri süreceği tazminat istemlerinde, tazminat talebine konu teşkil eden zararın gerçekleştiği anda,

- Sigortalının ceza, disiplin veya meslek kurallarına aykırılıkla suçlandığı hallerde, sigortalının sözkonusu hükümlere aykırı davrandığı ya da davranmaya başladığı varsayılan anda,

- Bunun dışında kalan tüm hallerde ise sigortalının ya da uyuşmazlıkla ilgili diğer kişi veya kişilerin, objektif ve subjektif yükümlülüklerini ihlal ettiği, ihlal etmiş sayıldığı yahut ihlal ettiği varsayılan anda,

gerçekleşmiş sayılır.

B.2- Rizikonun Gerçekleşmesi Halinde Sigortalıya Düşen Yükümlülükler

2.1- Sigortalı;

1- Sigortacıya, rizikonun öğrenilmesinden itibaren beş iş günü içinde bildirmek ve riziko ile ilgili bütün bilgileri gecikmeden eksiksiz ve gerçeğe uygun olarak vermek, delil ve belgeleri beyan etmek, sigortacının bu yoldaki

önerilerini dikkate almak, hak koruyucu işlemleri zamanında yapmak, rizikoya ilişkin belgeleri zamanında vermek,

2- Avukata vekalet verilmesi durumunda avukata olayın meydana gelişi ve gidişatı hakkında tam ve doğru bilgiler vermek, delilleri açıklamak ve gerekli belgeleri sağlamak,

3- Dava açıldığında, sigortacıya davanın durumu ile ilgili gereken bilgileri vermek ve bundan sonraki safhalar için lehine karar verilmesi için azami çabayı göstermek,

4- Çıkarlarını önemli ölçüde zedelemiyorsa, kısmi dava açmak, başkaca yasal yollara başvurmak gibi gider doğurucu önlemlerin alınmasında sigortacıya da danışmak ve gereksiz yere giderlerin yükselmesinden kaçınmak,

5- Yapılan veya yapılacak olan masraflarla ilgili tüm belgeleri sigortacıya gecikmeden vermek,

6- Aynı rizikolara karşı başka sigorta sözleşmeleri varsa bunları sigortacıya bildirmek,

7- Sigorta şirketinden alınan ve masraf olarak kullanılacak sigorta bedellerini amaca uygun olarak kullanmak, zorundadır.

2.2- Sigortalı, bu maddedeki yükümlülükleri yerine getirmez ve bunun sonucunda zarar miktarında bir artış olursa, sigortacının ödeyeceği tazminattan, kusurun ağırlığına göre, bu surette artan kısım indirilir. Ayrıca, B.2.1.7. maddesine aykırılık halinde sigortalıya ödenmiş olan bedeller sigortacıya geri verilir.

B.3- Başarı Şansının Değerlendirilmesi ve Sigorta Korumasının Reddi

Sigortacı, sigortalıya ait hukuksal çıkarların gözetiminde, yeterli başarı şansının bulunmadığı görüşünde ise, edimini yerine getirmeyi reddedebilir. Bu durum sigortalıya hak kaybına neden olmadan en kısa zamanda ve gerekçeleriyle yazılı olarak bildirilir. Ancak, sigortalı hakkında bir suç isnadında bulunulması yahut bu amaçla hazırlık tahkikatına başlanması halinde sigortacı, başarı şansının bulunmadığını iddia edemez. Şu kadar ki, sigortalı aleyhinde kasden işlenen bir suça dair kamu davası açılmasından itibaren, sigortacı başarı şansının bulunmadığı iddiasıyla edimini yerine getirmekten imtina edebilir.

Sigortacı, hukuksal çıkarların gözetiminde, yeterli başarı şansının bulunmadığı görüşü ile korumayı reddederse, bu kararı kabul etmeyen sigortalı ihtilafın müştereken tayin edilen hakem yolu ile veya müşterek hakemde anlaşamadıkları takdirde bu sözleşmenin yapıldığı yerdeki ticaret davalarına bakmaya yetkili mahkeme tarafından seçilen hakem yolu ile halledilmesini isteyebilir. Bu durumda hakem hak kaybına neden olmayacak en kısa süre içinde görüşünü bildirmek zorundadır. Hakemin de korumayı ret etmesi durumunda sigortalı uyuşmazlık konusu ile ilgili olarak gerekli işlemleri yapmakta veya bu işlemlere devam etmekte serbesttir.

Sigortacının başarı şansı bulunmadığı gerekçesiyle edimini yerine getirmeyi ret etmesi durumunda sigorta ettirenin sözleşmeyi feshetme hakkı vardır.

Bu durumda feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Hakemin sigortalı lehine karar vermesi halinde hakemlik ücreti ve masraflar sigortacıya aittir. Aksi halde bu masraflar bölünür.

B.4- Avukatın Seçimi

Sigortalı, avukatını kendisi seçer. Sigortacı, sigortalıya avukatın seçimi konusunda herhangi bir öneride bulunamaz.

B.5- Yargılama Dışı İşlerde Sigortacının Yardımı

Sigortacı, uyuşmazlık halinde, yargılama dışı işlerde sigortalının yazılı istemi üzerine, gerekli yardımları üstlenir.

B.6- Sigortalının Ölümü

Sigorta koruması, sigortalının sağlığında kendisinin açtığı ve aleyhine açılmış, davalar ve icra takipleri ile sigortalının ölümünden önce meydana gelen olaylardan doğan hak ve borç doğurucu olaylar nedeniyle mirasçılarının açacağı dava ve takipler ve mirasçılar aleyhine açılacak dava ve takipler ile sigortalının ölümüne neden olan olay nedeniyle mirasçılarının açacağı dava ve takipler için mirasçılar lehine devam eder.

B.7- Olağanüstü Fesih Bildirimi

Sigorta süresi ve herhalükarda bir yıl içinde, geçerli ve teminat kapsamı içinde en az üç ayrı uyuşmazlık nedeniyle hukuksal koruma talebiyle karşılaşan sigortacı sözleşmeyi feshedebilir. Ancak, fesih halinde sigortalının sözleşmenin devamı sırasında meydana gelen rizikolara ilişkin olarak doğmuş ya da ileride doğacak hakları saklıdır.

Sigortacı fesih hakkını tazminatı ödmeden önce kullanabilir. Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esaslı üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

B.8- Temlik ve Giderlerin Tazmini

1- Nedeni ve tutarı kesin bir biçimde belirlenmemiş sigorta konusu istemler, sigortacı tarafından yazılı olarak onaylanmadıkça, temlik edilemez.

2- Sigortalı, yapması gereken giderlerin karşılığını yapıldığını veya yapılacağını belgeleyerek sigortacıdan alır. İstek durumunda sigortalıya veya avukatına en az ilk dava masrafları kadar avans verilir.

3- Aksi yazılı olarak kararlaştırılmadıkça avukata ait olması gereken vekalet ücreti hariç, sigortalı yararına hükmedilecek mahkeme giderlerinin sigortalı tarafından tahsili halinde, sigortalı tahsil edilen miktardan sigortalının kendisi için yapmış olduğu giderleri sigortacıya öder.

4- Uyuşmazlığın, sigortalının kasıtlı ve hukuka aykırı bir hareketinden kaynaklandığı anlaşılırsa, sigorta tazminatından dava konusunun sigortalı aleyhine hükmedilen kısmına tekabül eden ve bu sigorta teminatı kapsamında olan giderler düşülür.

Bu genel şartların, "Hukuksal Korumanın Kasıtlı İşlenen Suçlarda Ortadan Kalkması" başlıklı A.7. maddesi hükmü saklıdır.

Sigortalı, yukarıdaki bentte belirtilen kısma tekabül eden giderleri, sigortacı tarafından ödeme yapılan tarihten itibaren işleyecek faiziyle birlikte geri vermekle yükümlüdür.

C. Çeşitli Hükümler

C.1- Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortalının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü:

Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortalının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. Sigorta ettiren kimse, sigorta primini veya primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde peşinatını, sigorta poliçesinin teslim edildiği günün bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer ve prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 30 gün içinde dahi ödemediği takdirde sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur. Prim ödenmemiş olmasına rağmen poliçenin teslimi ile sigortalının sorumluluğunun başlayacağını kararlaştırıldığı hallerde, bu bir aylık sürenin ilk onbeş gününde sigortalının sorumluluğu devam eder.

Primin taksitle ödenmesi kararlaştırıldığı takdirde, taksitlerin ödeme zamanı, miktarı ve vadesinde ödenmemesinin sonuçları poliçe üzerine yazılır veya poliçe ile birlikte yazılı olarak sigorta ettirene bildirilir. Sigorta ettiren kimse, kesin vadeleri poliçe üzerinde belirtilen ya da yazılı olarak kendisine bildirilmiş olan prim taksitlerinin herhangi birini vade günü bitimine kadar ödemediği takdirde temerrüde düşer. Sigorta ettiren, prim borcunu temerrüde düştüğü tarihi takip eden 15 gün içinde ödemediği takdirde sigorta teminatı durur. Rizikonun gerçekleşmemesi kaydıyla, teminatın durduğu süre içinde prim borcunun ödenmesi halinde teminat durduğu yerden devam eder. Sigorta teminatının durduğu tarihten itibaren 15 gün içerisinde prim borcunun ödenmemesi halinde, sigorta sözleşmesi hiç bir ihtara gerek olmaksızın feshedilmiş olur.

Poliçenin ön yüzüne yazılması kaydıyla, rizikonun gerçekleşmesiyle henüz vadesi gelmemiş prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

Bu madde uyarınca sigorta sözleşmesinin feshedilmiş sayıldığı hallerde, sigortacının sorumluluğunun devam ettiği süreye tekabül eden prim, kısa müddet esası üzerinden hesap edilerek fazlası sigorta ettirene iade edilir.

Kısa müddet esasında, aylar itibariyle yıllık prime uygulanacak oranlar, aşağıdaki tabloya işlenmek suretiyle sigorta ettirene bildirilir. Böyle bir bildirim yapılmadığı takdirde primin fazlası gün esasından hesaplanır.

Birinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

İkinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

Üçüncü ayın bitimine kadar yıllık primin %

Dördüncü ayın bitimine kadar yıllık primin %

Beşinci ayın bitimine kadar yıllık primin %

Altıncı ayın bitimine kadar yıllık primin %

C.2- Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sözleşme Yapıldığı Sırada Beyan Yükümlülüğü

1- Sigortacı, bu sözleşmeyi, sigortalı veya sigorta ettirenin teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde yazılı sorulara verdiği cevaplara dayanarak yapmıştır.

2- Sigorta ettirenin veya sigortalının beyanı gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik ise, sigortacının sözleşmeyi yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektirecek hallerde, sigortacı durumu öğrendiği tarihten itibaren bir ay içinde sözleşmeden cayabilir veya sözleşmeyi yürürlükte tutarak aynı süre içinde prim farkını talep edebilir.

Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşmeden cayılmış olur. Ancak, prim farkının kabul edilmemesi nedeniyle sözleşmeden cayılması, sigortacının gerçeğe aykırı, yanlış veya eksik beyanı öğrendiği tarihten itibaren bir aylık süre içinde sözkonusudur.

Sigorta ettiren kimsenin veya sigortalının kasıtlı davrandığı anlaşıldığı takdirde sigortacı riziko gerçekleşmiş olsa bile sözleşmeden cayabilir ve prime hak kazanır.

3- Sigorta ettirenin veya sigortalının kasdının bulunmadığı durumlarda riziko; sigortacı durumu öğrenmeden önce veya sigortacının cayabileceği veya feshedebileceği ya da caymanın veya feshin hüküm ifade etmesi için geçecek sürede gerçekleşirse, sigortacı tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

4- Süresinde kullanılmayan cayma ve prim farkını talep etme hakkı düşer.

C.3- Sigortalı veya Sigorta Ettirenin Sigorta Süresi İçinde Beyan Yükümlülüğü ve Sonuçları

Sözleşmenin yapılmasından sonra teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde belirtilen ve rizikoyu etkileyebilecek hususlarda meydana gelen değişiklikleri sigorta ettiren sekiz gün içinde sigortacıya bildirmekle yükümlüdür.

Durumun sigortacı tarafından öğrenilmesinden sonra:

3.1- Değişiklik sigortacının sözleşmeyi yapmaması veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerden ise; sigortacı, sekiz gün içinde sözleşmeyi fesheder veya prim farkını talep etmek suretiyle sözleşmeyi yürürlükte tutar. Sigorta ettiren, talep edilen prim farkını kabul ettiğini sekiz gün içinde bildirmediği takdirde sözleşme feshedilmiş olur.

Feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçen sürenin primi gün esası üzerinden hesap edilir ve fazlası geri verilir.

Süresinde kullanılmayan fesih veya prim farkını talep etme hakkı düşer.

Teklifnamede, teklifname yoksa poliçe ve eklerinde bildirilen hususlarda meydana gelen değişiklikleri öğrenen sigortacı, sigorta hükmünün devamına razı olduğunu gösteren bir harekette bulunursa fesih hakkı düşer.

3.2- Değişiklik, rizikoyu hafifletici nitelikte ve daha az prim uygulamasını gerektiren hallerden ise, sigortacı, bu değişikliğin yapıldığı tarihten sözleşmenin sona ermesine kadar geçecek süre için gün esasına göre hesap edilecek prim farkını sigorta ettirene geri verir.

3.3- Sigortacının bu sözleşmeyi bu değişikliklere göre yapmamasını veya daha ağır şartlarla yapmasını gerektiren hallerde;

a) Sigortacı durumu öğrenmeden önce,

b) Sigortacının fesih ihbarında bulunabileceği süre içinde,

c) Fesih ihbarının hüküm ifade etmesi için geçecek süre içinde riziko gerçekleşirse, sigortacı, tazminatı tahakkuk ettirilen prim ile tahakkuk ettirilmesi gereken prim arasındaki orana göre öder.

C.4- Birden Çok Sigorta

Sigorta ettiren ya da sigortalı başka sigorta şirketleriyle aynı rizikolara karşı aynı süreye rastlayan başka sigorta sözleşmesi yapacak olursa bunu sigortacılar derhal bildirmekle yükümlüdür.

C.5- Tebliğ ve İhbarlar

Sigorta ettirenin veya sigortalının bildirimleri sigorta şirketinin merkezine veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acenteye, noter eliyle veya taahhütlü mektupla yapılır.

Sigortacının bildirimleri de sigorta ettirenin veya sigortalının poliçede gösterilen adresine veya bu adres değişmişse son bildirilen adresine aynı surette yapılır.

Taraflara imza karşılığı elden verilen mektup veya telgrafla yapılan bildirimler de taahhütlü mektup hükmündedir.

C.6- Sırların Saklı Tutulması

Sigortacı ve sigortacı adına hareket edenler, bu sözleşmenin yapılmasından dolayı sigorta ettirene veya sigortalıya ait olarak öğreneceği sırların saklı tutulmamasından doğacak zararlardan sorumludur.

C.7- Yetkili Mahkeme

Bu sigorta sözleşmesinden doğan anlaşmazlıklar nedeniyle sigortacı aleyhine açılacak davalarda yetkili mahkeme, sigorta şirketi merkezinin veya sigorta sözleşmesine aracılık yapan acentenin ikametgahının bulunduğu yerde sigortacı tarafından açılacak davalarda ise davalının ikametgahının bulunduğu yerde ticaret davalarına bakmakla görevli mahkemedir.

C.8- Zaman Aşımı

Sigorta sözleşmesinden doğan bütün talepler iki yılda zaman aşımına uğrar.

C.9- Özel Şartlar

Bu genel şartlara sigortalı aleyhine olmamak üzere özel şartlar konulabilir.